

DOBA POKORONAVIROVÁ: Zachrání nás poukazy?

Pohostinství jako obor zmizelo. Stalo se tak v pátek třináctého. I taková prohlášení zazněla napříč médií. S jistotou můžeme říct, že prožívá jedno z nejtěžších období a konec je v nedohlednu.

Situace se ale mění každý den. Když tento článek píšete, je začátek dubna, až ho budete číst, může být všechno jinak. I proto vás zde nebudeme informovat o konkrétní aktuální pomoci, spíše nastíníme možnosti.

MILIARDOVÉ ZTRÁTY OHROŽUJÍ TURISMUS

Jak to všechno začalo? První nakažený nemocí COVID-19 se na území České republiky objevil 1. března, dalších dvanáct dní počet rostl a zlomovým se stal případ taxikáře, který již nakažen nevědomky dál pracoval. Právě zde vláda řekla stop. Vyhlásila nouzový stav a co bylo dál, víme. Každý den tato opatření stojí peníze, mluví se o obrovském balíku a o velkém dopadu na ekonomiku.

„Propad tržeb zmiňovaných subjektů jenom v měsíci březnu bude ve výši asi 20 mld. Kč. Proti tomu stojí řada plynoucích finančních závazků vůči státu, dodavatelům, bankám, pronajímatelům a dalším, které budou z větší části ještě nějakou dobu běžet nebo jsou závazkem dlouhodobým. Zhruba v polovině dubna ale přijde ten nejvyšší závazek, a to vůči zhruba 240 tisícům zaměstnanců pracujícím v cestovním ruchu – zaplacení mezd a odvodů zdravotního a sociálního pojištění, a to v době, kdy bude už většina zmiňovaných subjektů více než jeden měsíc bez jakýchkoliv příjmů. Vezmeme-li pro výpočet celkového součtu nákladů na mzdy průměrnou hrubou

mzdu v ČR a k nim příslušné odvody, znamená to téměř 10 mld. korun, které bude potřeba zajistit na výplatu mezd v cestovním ruchu v měsíci březnu,“ píše v dopisu vládě Fórum cestovního ruchu (FOCR ČR) a Svaz obchodu a cestovního ruchu České republiky (SOČR ČR). Asociace hotelů a restaurací České republiky vytvořila spolu se společností Economic Impact další modelové studie, které na základě reálných výkonů cestovního ruchu v minulém roce přináší první představu o dopadech současné pandemie koronaviru a restriktivních opatřeních s tím spojených na cestování domácích i zahraničních turistů včetně dopadů na podnikatele, zaměstnance a státní rozpočet.

POUKAZY ZACHRÁNÍ VNITŘNÍ CESTOVNÍ RUCH

Čtení to není nijak příjemné. Všichni apelují na podporu domácího cestovního ruchu, protože poslední restrikcí, která bude uvolněna, budou právě uzavřené hranice. FCR ČR a SOCR ČR pro rozjezd cestovního ruchu navrhly vytvoření státem financovaných poukázek pro všechny dospělé osoby ve věku od 18 let ve výši 5000 Kč na osobu. Využitelná by byla během jednoho roku od vydání pro platby za pobytové a cestovní služby v oblasti domácího cestovního ruchu. Také spolu s AHR ČR volají po sjednocení sazby DPH v oblasti služeb cestovního ruchu na 10% u ubytování, stravování a jízdného na lyžařských vlecích, případně další služby v cestovním ruchu.

Celou diskusi si můžete přečíst
zde

Ministryně pro místní rozvoj Klára Dostálová zvažuje poukazy na ubytování v rámci ČR vydávané cestovními kanceláři či agenturami místo již zaplacených záloh.

V oboru se objevily výpovědi „dohodou“, v lepším případě neschoopenky s diagnózou karanténa. Pokud to ovšem trochu jde, hoteliéři se snaží si zaměstnance udržet. Na našem Facebooku k tomu proběhla zajímavá diskuse: „Naši majitelé nám naopak dali týden dovolené navíc, okamžitě si zažádali o úvěr COVID a nyní čekají na další možnosti, jak nás udržet. Naši majitelé mají i pojištění proti vyšší moci, kam by tyto situace měly spadat. Úplně nechápu, proč někteří majitelé nedokážou počkat alespoň týden, než se vše pořádně objasní. U hotelů bude možná uzavření ještě delší než u restaurací a dopad ještě fatálnější. Turistický ruch se bude obnovovat mnohem déle než chození do restaurací.“

Jiný uživatel takové štěstí nemá: „Dovolené mám 29 dnů, o vybrání nebyla vůbec řeč, první návrh byla výpověď, to jsem odmítl a jsem v pracovní neschopnosti...“

VĚTŠÍ PŘEŽIJÍ

V této situaci je důležitý čas. Bohužel mnozí v takovém provizoriu přežijí měsíc, možná dva.

Situace v pohostinství k 30. 3. 2020:

- ✓ je zavřeno 75 % restaurací, zbývající fungují v nouzovém režimu prodeje přes ulici
- ✓ je zavřeno 90 % hotelů
- ✓ je zavřeno 80 % lázeňských zařízení, která vytvářejí asi 13 % všech přenocování v zemi
- ✓ cestovní kanceláře mají v zahraničí u dodavatelů na sezonu 2020 zapláceno 2,9 mld. Kč
- ✓ zastavil se celý domácí cestovní ruch, do země nepříjždějí žádní zahraniční hosté
- ✓ byly zrušeny všechny kongresy, eventy a jiné společenské a kulturní akce na několik měsíců dopředu

Zdroj: otevřený dopis vládě České republiky, Fórum cestovního ruchu a Svaz obchodu a cestovního ruchu České republiky

Například Resort Valachy Velké Karlovice eviduje storna v řádech milionů korun. „Jsme součástí společnosti skupiny HP TRONIC, která mj. provozuje prodejny Dartart, naše situace je tak optimističtější než třeba u menších hotelů nebo penzionů. Ztráty pro nás nicméně budou citelné a budou mít velký dopad,“ říká Tomáš Blabla, generální ředitel resortu. „Na druhou polovinu března jsme dlouho předem plánovali, že začneme s jarním úklidem a postupně i pravidelnou roční údržbou. V nové situaci jsme se tedy pustili zevrubně a naplno do údržby a věnujeme jí nyní celé dny.“

Větší komplexy nepřistoupily ani na ukončení pracovních poměrů se svými zaměstnanci. „Jakékoliv ‚vyhazování‘ zaměstnanců není naší strategií, přesně naopak.

Jako nejvýznamnější hráč na poli volnočasových aktivit v ČR si našich zaměstnanců velmi vážíme, nadále s nimi počítáme a rozhodně nikoho propouštět nebudeme. Máme i mnoho nováčků v týmu ve zkušební době, ani těm pracovní poměr neukončujeme, pouze se jim prodlouží konec zkušební doby o dobu uzavírky. Finální výše kompenzace mezd zaměstnancům se ale stále vyvíjí, především čekáme na přístup vlády k převzetí zodpovědnosti za nařízení uzavření provozu,“ říká Vladana Horáková, ředitelka společností Golden Apple Hotels a Aquapalace Praha. Ve velké míře nyní s vládou vyjednávají různé poradenské skupiny tvořené napříč asociacemi. Vznikají i nová uskupení, provozovatelé restaurací, kaváren a barů se po vyhlášení nouzového stavu

spojili a založili asociaci APRON (anglicky zástěra). „Neseme zodpovědnost za budoucnost tisíců zaměstnanců – a týmy našich lidí

jsou to nejcennější, co máme. V jejich zájmu vyjednáváme, sepsali jsme otevřený dopis vládě,“ píše v úvodu své stránky. Členem této

asociace je také Luboš Kastner z Red Castle Hospitality Group a ze skupiny restaurací HOSPODSKA. Spoluvlastní pět restaurací v Plzni a jednu v Praze. Spolupracuje také s Asociací malého a středního podnikání (AMSP ČR). Na otázku, jak se podle něj bude situace dál vyvíjet, odpověděl: „Samozřejmě se to každý den mění. Naštěstí se to v České republice nevyvíjí zoufale, opatření byla sice drastická, ale zdá se, že i účinná. Nyní se provozovatelé připravují na znovuotevření. Poradní skupiny napříč asociacemi navrhuji vládě módy, v jakých by mohly restaurace opět fungovat, například kapacita zařízení nebo dezinfekce a podobně. Nyní (6. dubna, pozn. red.) předpokládám, že své podniky otevřou v polovině května.“ Jeho podniky tak pravděpodobně zůstanou zavřeny dva měsíce. Možnost prodávat jídlo před výdejní okénko nebo rozvoz jídla nevyužil:

„Máme dva důvody, tím prvním je, že jsme chtěli ochránit naše zaměstnance. Zkrátka nechtěli jsme riskovat, že by se nakazili anebo byli nevědomými přenašeči. Druhý důvod je, že se provoz hrubě nevyplatí. Jsme jako loď – když vám nefouká do plachet, zkrátka nejedete. Ucpali jsme všechny díry, kterými by mohla vtékat voda, a čekáme. Museli jsme se rozloučit se všemi ve zkušební době a brigádníky a ponechali jsme si vyložené kmenové zaměstnance.“ Očekává, jak se vyvine pomoc pro podnikatele podle programu Antivirus, podle rešerší k tomu okolní státy přistupují jednodušeji a rychleji.

Dopady epidemie

Pokud by současná omezení vlády trvala do konce dubna 2020 (a uzavření hranic do konce května 2020):

pak je přímo ohroženo okolo 173 tisíc přepočtených pracovních úvazků, spotřeba cestovního ruchu v letošním roce propadne o přibližně 142 mld. korun (47 %), tržby v multiplikaci vázané na cestovní ruch celkem o asi 286 mld. korun a veřejné rozpočty přijdou celkem o zhruba 60 mld. korun.

V druhé variantě, kdy by restriktce trvaly do konce června 2020 (a uzavření hranic do konce srpna 2020):

bude ohroženo okolo 246 tisíc přepočtených pracovních úvazků, spotřeba cestovního ruchu klesne o přibližně 202 mld. korun (67 %) a tržby v multiplikaci vázané na cestovní ruch celkem o asi 408 mld. korun a veřejné rozpočty přijdou celkem o zhruba 85 mld. korun.

Zdroj: Asociace hotelů a restaurací České republiky a Economic Impact

Gastro žije! A korunastolek

Majitelé restaurací a kaváren s napětím očekávají, kdy se uvolní striktní opatření, aby mohli své provozovny otevřít alespoň částečně. Již teď ale vědí, že bez přísného dodržování rozestupů a časté dezinfekce to nepůjde.

Stoly umístěné napevno se třemi

židlemi a vyznačeným žlutým ohraničením, které má zaručovat dvoumetrový odstup, navrhl architekt Václav Kocián. Iniciativu vítá i náměstek ministra zdravotnictví Prymula.

Jak to funguje?

Zákazník si u okénka vyzvedne oblíbené jídlo, bezkontaktně zaplatí a v bezpečné zóně se svým partnerem a max. jedním dalším členem rodiny pohodlně jídlo zkonsumuje bez nutnosti mít nasazenou roušku.

„GASTRO ŽIJE! umožní bezpečný návrat zákazníků do ulic měst a obcí, čímž přinese restauracím, kavárnám a barům nazpět část příjmů a udržení klíčových zaměstnanců! Zákazníci získají díky bezpečné zóně osobní prostor, ve kterém se nebudou cítit ohrožení pohybem dalších osob v jejich okolí,“ píše se na stránkách projektu. Stolek a jeho rozmístění je navržen tak, aby nedocházelo ke shlukování, a přitom si lidé mohli ve veřejném prostoru posedět a konzumovat.

„Pořád nevím, kdy budou peníze z kompenzace na účtu,“ doplňuje Luboš Kastner. V podobné nejistotě je nyní mnoho firem, zaměstnavatelů i zaměstnanců. Dotýká se to celé společnosti. Tyto těžké chvíle vybízejí lidi k semknutí se

a pomoc je vidět na mnoha místech. Hoteliéři nabízejí své volné ubytovací kapacity pro zdravotníky, restaurace pro ně zdarma vaří a kavárny je dopují kofeinem. To vše s jedním cílem, aby to už bylo konečně za námi.